

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΖ'

Σάββατο 'Αθηνα, 16 Μαΐου 1920

ΑΡΙΘ. 684

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ο "ΝΟΥΜΑΣ": Ο Διαστρεβλωτής.
ΜΙΧΑΗΛ ΜΗΤΣΑΚΗΣ: Τό εμμορφώτερο πρόγραμμα του κόσμου.
Μ. ΒΑΛΙΧΟΣ: Στη συνείδησή μου.
ΠΕΤΡΟΣ ΣΜΑΡΗΓΔΟΣ: Τραγούδι.
ΦΙΛΗ ΒΑΤΙΔΟΥ: Σβυστοί πάθοι.
ΣΑΤΑΝΑΣ: Αἰσθάντοι μάθοι.
ΧΡ. ΕΣΠΕΡΑΣ: Σ' ένα μή λόγιο.

ΜΙΧ. ΘΕΡΒΑΝΤΕΣ - Κ. ΚΑΡΘΗΙΟΣ: Ο Δόν Κιχώτης (συνέχεια).
Ο "ΝΟΥΜΑΣ": Φαινόμενα και πράγματα.
Μ. ΦΙΛΗΝΤΑΣ: Ορθογραφία (Πού—Πώς).
ΑΓΓΕΛΟΣ ΔΟΣΑΣ: Δύο ματάκια μαβίν.
ΑΠΟ ΒΛΟΜΑΔΑ ΣΕ ΒΔΟΜΑΔΑ: Νεοελληνική φιλολογία.—Περιοδικά.
—Χωρίς γραμματόσημο.

Ο ΔΙΑΣΤΡΕΒΛΩΤΗΣ

«Αυτούνται διὰ τὴν στάσιν τοῦ κ. Χατζήδακη. διότι τὴν συνήρησιν ἐπὶ τοῦ γλωσσικοῦ ζητήματος τὴν μετέφερεν εἰς ἐπίπεδον ψηλοκεντικὸν διὰ ΔΙΑΣΤΡΕΒΛΩΣΕΩΣ τῆς ἀλληλείας, πρὸς δημιουργίαν ἐπεισοδίων κατὰ τὰ παλαιὰ συστήματα καὶ μεθόδους».

(Άπο τὸ «Ανακοινωθὲν» τοῦ Δημοδιδασκαλικοῦ Συλλόγου 'Αθηνῶν)

'Ο κ. Χατζήδακης ἡμπορεῖ πιὰ νὰ μένει ἐνθουσιασμένος μὲ τοὺς ἀγώνες του. Πῆρε τὸ παράστριο ποὺ τοῦ ἀξίζε. Τοῦ τὸ δώσανε οἱ δημοδιδάσκαλοι τῆς 'Αθηνῶν μὲ τὸ θαρραλέον «Ανακοινωθὲν» τους, ποὺ δημοσιεύτηκε στὶς ἔφημερίδες τῆς Τρίτης. Τὸν εἴπανε διὰ στρέβλωτης, μὲ τὴ συκοφαντικὴ πολεμικὴ του, κέρδισε ἔναν τέτιο τίτλο βαρύσημαντο.

Ἐμεῖς παρακολούθησαμε τὴν συκοφαντικὴν ὀρθογραφία τοῦ κ. καθηγητῆς στὸ «Εμπρός» μὲ ἀληθινὴ ψυχικὴ θλίψη. Δὲν τὸ περιμέναμε νὰ πέσει τόσο χαμηλά, παρουσιασμένος ἀπὸ τὸ πρωστικὸ πάθος. Δὲν τὸ περιμέναμε ποτὲ, πὼς θάπαιρε τὰ σκουριασμένα ὅτλα ἀπὸ τὴ Μιστριώτικη πολεμικὴ ἀποθήρη : τὴν ἀνεία, τοὺς Μπολσεβίκους', (ἐπειδὴ ξεπέσανε πιὰ τὰ ουσύλια καὶ δὲ μπορεῖ νὰν τὰ μεταχειρίστε), τοὺς κύνδυνους τῆς Φιλῆς κτλ. κτλ. γιὰ νὰ πολεμήσει τὴ γλωσσοεπικαινητὴ ἀναγέννηση ποὺ ἀρχίσει μὰ γλυκαράζει, ύστερο ἀπὸ τὸσους καὶ τὸσους ἀγῶνες μας, στὴν πατρίδα μας, ποὺ εἶναι ἐπιτέλους καὶ δικιά του πατρίδα. Δὲν τὸ περιμέναμε ποτὲ πῶς μέ τόσο πείσμα καὶ μὲ τὸση θεληματικὴ ἐλάττωση τῆς ἐπιστημονικῆς του πίστης, μὲ συμμαχοῦσε μὲ τοὺς γλωσσαμέντορες τῶν δρόμων καὶ τῶν καφενέδων, γιὰ νῷ πολεμῆσει, ἀλμύρον, τὴν ἴδια τὴν ἐπιστήμη του.

Κι δῆμος ἔγιναν ὅλ' αὐτά, κι ἀκόμα κειρότερα, καὶ μεῖς σιωπούσαμε, καρτερώντας νάρθει ἡ ψυχρολογία ἀπ' ἀλλοῦ, ἀπὸ κεῖ ποντερεπε γάρθει. Καὶ ἥρθε ἀπὸ τὸ Δημοδιδασκαλικὸ Σύλλογο 'Αθηνῶν. Κ' ἔτσι ἥρθε ἀπὸ κεῖ ποντερεπε γάρθει ἡ ἐπικύρωση τῶν ὅσων είπε ὁ Ψυχάρης, στὸ ἀθάνατο «Χαμόγελός του» (Νουμᾶς, ἀριθ. 671, 15 τοῦ Φλεβάρη 1920) γιὰ τὸν κ. Καθηγητή :

«Βέβαια εἶναι σπουδαῖο πρᾶμα, εἶναι λυπηρό γιὰ ἔνα ἔνθος, σὰ βλέπει κακεῖς ἔναν καθηγητή ἐπιστήκιο.

ἔναν καθηγητὴ τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστήμιου, νὰ βρίσῃ, νὰ συκοφαντῇ, νὰν απατέῃ τὰ ἐπιστημονικὰ καὶ τὰ προσωπικὰ ζητήματα καὶ νὰ σὲ βγάζῃ πλέφρη, νὰ φερτολογῇ μὲ τὸν ἄτυπο τὸν τρόπο, ποὺ εἶναι ὁ τρόπος τοῦ Χατζήδακη.

Ο "ΝΟΥΜΑΣ".

ΤΟ ΕΜΜΟΡΦΩΤΕΡΟ ΠΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Απὸ τὴ δίτομη ἔκδοση τῶν ἔργων τοῦ Μιχαήλ Μητσάκη, ποὺ ἔτοιμάζει ἡ Εταιρεία «ΤΥΠΟΣ», παίρνουμε τοῦτο τὸ θαυμαστό πεζὸ τραγούδι, ποὺ γιαφει ὁ Μητσάκης, κατά μίμηση τοῦ Γαλλικοῦ τοῦ Γκαρμανί, καὶ τὸ δημοσίεψε στὸ «Ἀττικὸ Μουσεῖο» τοῦ 1889. Τὸ ἀνυγγάνωμε καθὼς δημοσιεύτηκε, κωρίς νὰν τοῦ πειράξουμε καθόλου τὴν ὀρθογραφία.

Ας ιναχθῇ κι ὃς ἀφρίσῃ ἀποκάτου ἀλ' τὴν καένα ἡ θάλασσα! Τὸ τρελλὸ τὸ καράβι πηδάει, ἀπὸ κύμα σὲ κύμα. Ο καπετάνιος, προσεκτικὸς στῆς ξινιμασίες τοῦ ταξεδιοῦ, προστάζει τοὺς σιωπηλοὺς καὶ πρόσθυμους ναύτας.

Οι ταξειδιώταις τραγουδῶνται.

Ο πιὸ νειός ἀπ' όλους ἐπῆρε ἔνα κιουπάκι γεμάτο ἀπὸ παλῆρο καὶ καλὸ κοράσι, τὸ σήρκοσε, τὸ ἀκούψιτησε ἀπάνου στὸν μπάγκο. Καὶ κάθε ἔνας ἀπὸ τοὺς ταξειδιώταις πίνει μὲ τὴ σειρά του τὸ ποτηράκι του, ἀφοῦ ταξιτήρερ' ἀποκριθῇ μ' ἔνα στίχο ποὺ τὸν παίρνει ἡ ἀνεμος, στὴν ἔρωτηση ποὺ τοῦ κάνουν ὅλων τῶν ταξειδιωτῶν ἡ φωνὴς τριγύρω :

«Στὸ Θεό σου, πές μας, τί εἶνε τὸ ἐμμορφότερο πρᾶμα στὸν κόσμο;»

Απὸ ποὺ ἔρχεται τὸ καράβι, καὶ ποὺ πάει τάχα : Τι μᾶς μέλει; Τοῦ πιθαριοῦ του τὸ κοράσι εἶνε γερό! «Στὸ Θεό σου, πές μας, τί εἶνε τὸ ἐμμορφότερο πρᾶμα στὸν κόσμο;»

Τὸ ἐμμορφότερο πρᾶμα στὸν κόσμο εἶνε ἡ ἀγάπη μου, λέει ἔνας σπουδαστής, ίσα με εἶκοσι χρόνων. Ο ἔρωτας εἶνε ἡ μόνη εὐτυχία.

— Ή εὐτυχία εἶνε εἰς τὸν πόλεμο, πετάεται ἔνας στρατιώτης. Τὸ ἐμμορφότερο πρᾶμα στὸν κόσμο, εἶν' ἔνας καββαλάρης, ποὺ χήνεται, μὲ τὸ πιεσθῆ ἐτο χέρι.

— Οσο ἔχω γιὰ μιὰ κασσίσα γεμάτη καὶ καλὴ φυλαγμένη.... λέει ὁ φιλάργυρος.

Καὶ ὁ γεωργὸς ἀπαντάει : — Εἶν' ἄλλο τίποτα ἐμ-